

Bölüm 8

GÖZ YARALANMALARINI VE ADLİ TIBBİ DEĞERLENDİRME

Miraç ÖZDEMİR¹
Erkan GÜZEL²

GİRİŞ

Göz acilleri içerisinde önemli bir yer tutan adli nitelikli yaralanmalar; gerek muayene eden hekimlerin düzenlediği adli rapor dolayısıyla yasal sorumluluğu, gerek ise hasta ile ilgili ilerleyen adli süreçler sonucunda ceza ve tazminat hukuku açısından önem arz etmektedir.

Göz yaralanmaları gelişmekte olan ülkelerdeki tek taraflı görme yitiminin başta gelen sebeplerindendir (1). Önlenebilen ve ciddi morbiditeye sebep olabilen küresel bir halk sağlığı sorunudur (2). Kornea ve sklera perforasyonu, lens hasarı göz travmalarında en sık görülen morbidite nedenlerindendir (3). Sıklıkla, tüm enükleasyonların yaklaşık üçte birini oluşturan künt göz travmaları şeklinde görülmektedir (4).

Göz yaralanması gelişmiş olguların önemli bir kısmı adli nitelikli iş kazaları, darp eylemi, trafik kazaları gibi sebeplerle sıklıkla acil servislere başvurmaktadır. Burada yapılan ilk tanı ve tedavi süreci neticesinde Göz Hastalıkları Kliniğine de konsülte edilmekte, gerek görülen olgulara operasyonlar planlanmakta, tanı, tedavi, yatış, sevk işlemleri yapılmaktadır. Hastalar taburculukları ardından adli süreç içerisinde karşı tarafa dava açabilmekte, adli süreç başlayabilmektedir. Bu durumda kişinin yaşamış olduğu yaralanmanın derecesi ve kişi üzerinde bırakmış olduğu engel oranının tespiti önem kazanmaktadır. Adli Tıbbın ilgi alanlarından olan adli travmatoloji ve maluliyet/engellilik raporları düzenlenmesi aşamaları söz konusu olmaktadır.

¹ Uzm. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi Adli Tıp Polikliniği, drozdemirac@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-8448-5126

² Arş. Gör. Dr. Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları AD, dr.erkanguzel.06@gmail.com , ORCID iD: 0000-0002-8824-7707

tıbbi belgeler dikkatli şekilde incelenmeli, olay ile son durum arasında illiyet bağı aranmalıdır. Oluşturulacak adli raporun tarafsız ve nesnel olması adaletin tecellisi adına önemlidir. Travma mağdurlarının görme muayenelerinin alanında uzman bir göz hekimi tarafından olaydan sonraki kısa zaman dilimi içinde gerçekleştirilmesi, tespit edilen eksikliklerin net bir şekilde belirtilmesi adli süreçte karşılaşılabilecek sorunların önüne geçilmesi adına faydalıdır. Akut ve kronik dönemde meydana gelebilecek komplikasyonların değerlendirilmesi ve yönetilmesi açısından kontrol muayenelerinin aksatılmaması ve belgelenmesi önem arz etmektedir. Göz travmalı olguların adli raporlama süreçlerinde adli tıp ve göz hekimlerinin birlikte çalışması faydalı olacaktır.

KAYNAKLAR

- Thylefors B. Epidemiological patterns of ocular trauma. *Australian and New Zealand Journal of Ophthalmology*, 1992; 20: 95-8.
- Cillino S, Casuccio A, Di Pace F, Pillitteri F, Cillino G. A five-year retrospective study of the epidemiological characteristics and visual outcomes of patients hospitalized for ocular trauma in a Mediterranean area. *BMC Ophthalmol* 2008; 8: 1-9.
- Alem KD, Arega DD, Weldegiorgis ST, Agaje BG, Tigneh EG. Profile of ocular trauma in patients presenting to the department of ophthalmology at Hawassa University: Retrospective study. *PLoS One* 2019; 14: e0213893.
- Başer EF, Seymenoğlu RG. Künt göz yaralanmaları. *Türkiye Klinikleri J Ophthalmol-Special Topics* 2011; 4(1): 81-92.
- Türk Ceza Kanunu (TCK), 2004. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5237.pdf> Erişim tarihi: 25.07.2023
- Özdemir M. et al. Forensic medical evaluation of cases admitted to the emergency department of a training and research hospital as a result of traffic accident, based on clinical records. *Adli Tıp Dergisi / Journal of Forensic Medicine*, Cilt / Vol.:35, Sayı / No:2
- Kargı ŞH, Hoşal B, Saygı S, Gürsel E. Göz travmalarının epidemiyolojik değerlendirmesi. *MN Oftalmoloji* 1998;5:385-9.
- Çakırer D, Güzey M, Dikici K, Tolun H. Göz travması olgularımızın epidemiyolojik incelenmesi. *T Klin Oftalmoloji* 1995;4:13-6.
- Duman M, Akkan F, Umurhan JC, Eltutar K. Künt Göz Travmalarının Klinik Değerlendirilmesi. *İstanbul Tıp Derg.* 2004;1, 22-6.
- Dogan B, Kiliboz T, Garbioglu A, Karbeyaz K, Gursoy HH, Evaluation of Ocular Trauma in Forensic Medicine, *Osmangazi Journal of Medicine*, 2021;43(3):234-8. Doi: 10.20515/otd.820461
- Acar U, Tök Ö, Akbaş Kocaoğlu F, Acar MA, Örnek F. Göz acil servisine travma ile başvuran hastaların demografik ve epidemiyolojik verileri. *MN Oftalmoloji* 2009; 16: 47-50.
- Hösükler E, Zehra ZZ, Yazgı BK. Göz Travması Olgularının Adli Tıp Yönünden Analizi. *Fırat Tıp Dergisi* 2022; 27(3): 186-190.
- Alpay A, Özcan Ö, Uğurbaş SC, Uğurbaş SH. Batı Karadeniz bölgesinde üçüncü basamak bir sağlık merkezindeki göz yaralanmaları. *Ulus Travma Acil Cerrahi Derg* 2012; 18: 118-24.

- Kızıloğlu M, Kızıloğlu TG, Akkaya ZY, Burcu A, Örnek F. Künt Göz Travmalarında Prognostik Faktörler. *TJO* 2013; 43: 33-8.
- Atum M, Çüçen B, Boz AAE, Yuvacı İ, Uçak T, Çelik E, Alagöz G. Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesine başvuran travmatik göz acillerinin değerlendirilmesi. *J Human Rhythm* 2019; 5: 34-40.
- Desai P, MacEwen CJ, Baines P, Minassian DC. Epidemiology and implications of ocular trauma admitted to hospital in Scotland. *J Epidemiol Community Health* 1996; 50: 436-41.
- Dizdar G, Aşirdizer M, Yavuz MS. Celal Bayar Üniversitesi Hastanesi acil servisine başvuran göz travması olgularının değerlendirilmesi. *Adli Tıp Dergisi*. 2008;22(2):14-20.
- Essex RW, Yi Q, Charles PG, et al. Post-traumatic endophthalmitis. *Ophthalmology*. 2004;111:2015-2022. 20-Li X, Zarbin MA, Langer PD, et al. Posttraumatic endophthalmitis: an 18-year case series. *Retina*. 2018;38:60-71.
- Li X, Zarbin MA, Langer PD, Bhagat N. Posttraumatic endophthalmitis: An 18-Year Case Series. *Retina*. 2018 Jan;38(1):60-71. doi: 10.1097/IAE.0000000000001511. PMID: 28590965.
- Türk Ceza Kanunu'nda Tanımlanan Yaralama Suçlarının Adli Tıp Açısından Değerlendirilmesi Rehberi. 2019. https://www.atud.org.tr/wp-content/uploads/2019/06/tck_yaralama_2019.pdf Erişim tarihi: 25.07.2023
- Ekşioğlu Ü. Oküler Travmada Klinik Değerlendirme. *Turk J Ophthalmol*. 2012;42:16-22. <http://doi.org/10.4274/tjo.42.s4>.
- Doğan Temiz. Travmatik Göz Arızalarında Maluliyet ve Engellilik Oranı. *Adli Tıp Bülteni* 2023;28(1):32-40. DOI: 10.17986/blm.1619